

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE GNIĘŻNIEŃSKIM W 2008 ROKU

Część II – analiza sytuacji absolwentów w powiecie gnieźnieńskim w 2008 i 2009 roku

Zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Art.9, ust.1, pkt 9 ustawy), zadaniem samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy.

Przedstawione poniżej opracowanie jest uzupełnieniem „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gnieźnieńskim w 2008 roku”. Raport ten przedstawia sytuację na rynku pracy w 2008 i 2009 roku w kontekście zgłaszanego przez pracodawców do Urzędu zapotrzebowania na pracowników, w zawodach, które reprezentowali absolwenci szkół w 2008 roku oraz absolwentów, którzy ukończą szkoły w 2009 roku.

Do opracowania tej części Monitoringu posłużyły dane pozyskane z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Głównego Urzędu Statystycznego oraz systemu informatycznego Powiatowego Urzędu Pracy.

I. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie gnieźnieńskim w latach 2008 i 2009

Poniższa tabela przedstawia porównanie ilości absolwentów kończących szkoły na terenie powiatu w 2008 roku w stosunku do ilości zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w końcu 2008 roku oraz przewidywanych absolwentów, którzy ukończą szkoły w 2009 roku. W tabeli zaprezentowanej poniżej znalazły się również oferty pracy zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie oraz dane statystyczne o osobach pozostających w rejestrze osób bezrobotnych w końcu 2008 roku.

Tabela I.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni wg zawodów w powiecie gnieźnieńskim w końcu 2008 roku	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2008 roku	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	Oferty pracy wg zawodów w powiecie gnieźnieńskim w 2008 roku
1	2	3	4	5	6	7
"311204"	Technik budownictwa	23	39	3	50	9
"311302"	Technik elektryk	22	23	1	15	18
"311401"	Technik elektronik	13	48	1	51	4
"311403"	Technik mechatronik	0	0	0	0	0
"311502"	Technik mechanik	38	28	3	25	2
"311503"	Technik mechanizacji rolnictwa	12	25	1	15	1
"311913"	Technik technologii	48	19	5	0	1

	odzieży					
"3121 02"	Technik informatyk	16	38	0	52	8
"3152 02"	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	0	17	0	34	1
"3212 02"	Technik architektury krajobrazu	0	0	0	0	0
"3212 08"	Technik rolnik	52	96	4	24	0
"3213 01"	Technik technologii żywności – cukrownictwo	5	22	0	22	0
"3214 02"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	43	26	5	21	0
"3224 01"	Masażysta [zawód szkolny: Technik masaży]	7	27	4	24	11
"3224 04"	Terapeuta zajęciowy	11	25	4	23	8
"3229 05"	Ratownik medyczny	0	0	0	25	0
"3414 01"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	11	15	1	9	0
"3414 04"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	6	0	2	19	0
"3415 01"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	54	130	15	65	24

"3419 02"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	157	100	35	124	8
"3419 03"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	45	65	17	65	0
"3422 04"	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	0	0	0	5	0
"3422 05"	Technik logistyk	0	0	0	27	1
"3429 01"	Agent reklamowy [zawód szkolny: Technik organizacji reklamy]	0	0	0	11	5
"3431 01"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	18	12	1	43	88
"3461 02"	Opiekun w domu pomocy społecznej	5	13	0	23	11
"3461 03"	Opiekunka środowiskowa	10	15	4	40	5
"3473 02"	Muzyk	1	21	0	24	0
"4121 02"	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	0	21	0	28	3
"5122 01"	Kucharz	95	65	10	56	111
"5141 02"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0	0	0	30	0
"5141 03"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	17	48	3	28	18
"5159	Pracownik		0	0	21	56

02"	ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	9				
		Wykształcenie średnie ogólne				
"000000"	Bez zawodu	1520	960	70	968	6
		Wykształcenie zawodowe				
"313104"	Fotograf	3	0	0	2	2
"512202"	Kucharz małej gastronomii	21	49	7	43	1
"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	36	28	2	56	46
"522107"	Sprzedawca	451	87	10	81	669
"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	3	0	0	1	0
"712102"	Murarz	49	9	0	23	104
"712301"	Cieśla	5	0	1	1	7
"713101"	Dekarz	7	1	0	0	45
"713203"	Posadzkarz	4	3	0	1	4
"713602"	Monter instalacji gazowych	0	5	0	14	1
"714103"	Malarz – tapeciarz	33	14	2	47	10
"714201"	Lakiernik samochodowy	16	7	1	20	10
"714303"	Kominiarz	0	0	0	0	0
"721303"	Blacharz samochodowy	9	8	2	6	11
"722204"	Ślusarz	94	24	2	19	46

"7223 04"	Tokarz	36	12	0	6	2
"7231 06"	Mechanik pojazdów samochodowych	48	77	1	60	6
"7233 06"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	19	5	0	24	7
"7241 02"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	10	21	1	12	8
"7243 01"	Elektromonter instalacji elektrycznych	5	15	0	21	4
"7411 04"	Rzeźnik wędliniarz	6	3	0	5	1
"7412 01"	Cukiernik	31	15	0	16	13
"7412 03"	Piekarz	20	14	0	7	17
"7422 04"	Stolarz	45	28	3	32	44
"7433 04"	Krawiec	215	8	1	13	124
"7437 02"	Tapicer	9	7	1	9	14

Jak widać istnieją wyraźne dysproporcje między osobami reprezentującymi wymienione zawody a zgłoszonymi ofertami pracy.

Na tej podstawie można dokonać wstępnej prognozy sytuacji absolwentów. Należy ją jednak traktować bardzo ostrożnie, ponieważ jest to jedynie porównanie danych statystycznych z dwóch różnych okresów. Obserwując jednak dotychczasowe statystyki można powiedzieć, że gnieźnieński rynek pracy jest mało dynamiczny, a w związku z tym istnieje pewne prawdopodobieństwo, że w 2009 roku zapotrzebowanie na pracowników, zgłaszane przez pracodawców będzie takie samo jak w latach poprzednich.

1. Wykształcenie zawodowe

W związku z powyższym sytuacja osób, które ukończą szkołę na poziomie wykształcenia zawodowego może wyglądać następująco. Największe szanse na rynku pracy powinni mieć absolwenci legitymujący się zawodem: sprzedawca, murarz, cieśla, dekarz, posadzkarz, blacharz samochodowy, ślusarz, piekarz, krawiec.

Najmniejsze szanse mogłyby mieć osoby, które posiadają zawód: kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, rzeźnik – wędliniarz, tokarz.

2. Wykształcenie średnie i policealne zawodowe

Jeśli tendencja na rynku pracy nie ulegnie znaczącej zmianie ponownie najmniejsze szanse uzyskania oferty pracy (w stosunku do ilości osób kończących szkołę) będą miały osoby reprezentujące zawód technika: budownictwa, elektronika, mechanika, technika mechanizacji rolnictwa, technologii odzieży, informatyka, inspektora BHP, rolnika, technika technologii żywności, żywienia i gospodarstwa domowego, technika agrobiznesu, obsługi turystycznej, hotelarstwa, handlowiec, ekonomisty, technika rachunkowości, technika usług fryzjerskich.

W 2009 roku, na lokalnym rynku pracy powinni pojawić się również absolwenci nowych kierunków tj.: technik logistyk oraz spedytor. Kierunki te uruchomiono kierując się potrzebami rynku pracy. Jednak w 2008 roku do Urzędu wpłynęły zaledwie pojedyncze oferty w tych zawodach.

Korzystne natomiast wydaje się ukończenie szkoły w takim zawodzie jak: technik administracji, kucharz czy technik ochrony fizycznej osób i mienia.

3. Wykształcenie średnie ogólne

Niesprzyjająca jest też sytuacja absolwentów posiadających wykształcenie

średnie ogólne, ponieważ pracodawcy zainteresowani są głównie osobami posiadającymi kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe. Podobnie jak w latach poprzednich w 2008 roku zgłoszono dla tych osób pojedyncze oferty pracy.

4. Wykształcenie wyższe

Dla potrzeb niniejszego opracowania Główny Urząd Statystyczny zebrał i udostępnił dane dotyczące absolwentów szkół wyższych (za 2008 rok). Dane dotyczyły jednej z uczelni wyższych - Gnieźnieńskiej Wyższej Szkoły Humanistyczno Menedżerskiej „Milenium”.

Według danych GUS wykształcenie wyższe na tej uczelni (w 2008 roku) uzyskało 366 osób. Z tego 256 osób ukończyło naukę o profilu pedagogicznym. W tej grupie 149 osób ukończyło naukę o specjalności nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym.

Dla osób z wykształceniem pedagogicznym w 2008 roku zgłoszono oferty pracy m.in w następujących zawodach:

- nauczyciel nauczania początkowego – 1 oferta
- nauczyciel przedszkola – 6 ofert
- pedagog – 0 ofert
- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych, opiekuńczych – 15 ofert

Zawód nauczyciel przedszkola i nauczania początkowego znalazł się w grupie zawodów nadwyżkowych.

Naukę na kierunku zarządzanie i marketing ukończyło 110 osób.

W 2008 roku zgłaszano zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu zarządzania i marketingu (25 ofert).

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego sytuacja nie zmieniła się w znaczący sposób.

Warto dodać , że absolwenci szkół nie zawsze poszukują lub podejmują pracę w zawodach wyuczonych. Zazwyczaj na podjęcie pracy przez osobę bezrobotną

mają wpływ inne czynniki np. dodatkowe umiejętności, aktywność w poszukiwaniu pracy, motywacja, nieformalne kontakty z potencjalnymi pracodawcami (sieć znajomości), sytuacja na rynku pracy, która zmusza do podejmowania pracy poniżej swoich możliwości zawodowych, chęć zmiany zawodu, wykształcenia czy zdobycia innego niż dotychczas doświadczenia zawodowego.

Niemniej jednak, niektóre z zawodów reprezentowanych przez absolwentów szkół mogą faktycznie okazać się nadwyżkowe lub deficytowe. Dla porównania przypominamy ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gnieźnieńskim.

W tym miejscu warto przypomnieć dane dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2008 roku.

II. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w 2008 roku

1. Zawody deficytowe czyli takie, na które na rynku pracy występuje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej przedstawiamy 30 zawodów deficytowych w kolejności od najwyższego do najniższego wskaźnika deficytu zawodu.

Tabela II. Zawody deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w 2008 roku

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni
2.	"421102"	Kasjer handlowy
3.	"913204"	Pomoc kuchenna
4.	"913203"	Pokojowa [w hotelu]
5.	"811102"	Operator koparek i zwałowarek
6.	"422201"	Recepcjonista

7.	"913207"	Sprzątaczką
8.	"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych
9.	"931203"	Robotnik drogowy
10.	"513301"	Opiekunka domowa
11.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]
12.	"348202"	Bibliotekarz
13.	"244401"	Psycholog
14.	"832201"	Kierowca autobusu
15.	"343201"	Księgowy [samodzielny]
16.	"341504"	Telemarketer
17.	"914103"	Robotnik gospodarczy
18.	"312201"	Operator sprzętu komputerowego
19.	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni
20.	"713302"	Tynkarz
21.	"829103"	Operator urządzeń pakujących
22.	"515202"	Strażnik w zakładzie dla nieletnich
23.	"832301"	Kierowca ciągnika siodłowego
24.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]
25.	"421103"	Kasjer w przedsiębiorstwie
26.	"741102"	Przetwórca ryb
27.	"411101"	Sekretarka
28.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego
29.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]
30.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym

2. Zawody nadwyżkowe, czyli zawody, na które występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób zarejestrowanych w tym zawodzie.

Tabela III. Zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w 2008 roku

l.p	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1.	"743702"	Tapicer
2.	"232106"	Nauczyciel historii
3.	"224101"	Pielęgniarka
4.	"913202"	Palacz pieców zwykłych
5.	"712301"	Cieśla
6.	"233201"	Nauczyciel przedszkola
7.	"713601"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody
8.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych
9.	"725201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych [telemonter]
10.	"732407"	Zdobnik szkła
11.	"913302"	Pracznica
12.	"512201"	Kucharz
13.	"222104"	Inżynier ogrodnictwa
14.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]

15.	"742204"	Stolarz
16.	"214101"	Architekt
17.	"214923"	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy
18.	"233108"	Nauczyciel nauczania początkowego
19.	"244502"	Specjalista pracy socjalnej
20.	"313104"	Fotograf
21.	"322303"	Technik dentystyczny
22.	"331105"	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu
23.	"713401"	Monter izolacji budowlanych
24.	"724203"	Elektromonter maszyn elektrycznych
25.	"731306"	Złotnik – jubiler
26.	"921104"	Pomocniczy robotnik szklarniowy
27.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]
28.	"322401"	Masażysta [zawód szkolny: Technik masażysta]
29.	"713203"	Posadzkarz
30.	"743304"	Krawiec

Jak widać, pracodawcy poszukiwali przez Urząd Pracy pracowników do pracy fizycznej, która nie wymagała szczególnych kwalifikacji zawodowych lub rzemieślników. Podobnie, jak w poprzednich latach, duża ilość ofert pracy zgłoszonych w niektórych zawodach np. pracownik biurowy, bibliotekarz, mogła wynikać z zainteresowania pracodawców, przyjęciem osób bezrobotnych na staże lub przygotowania zawodowe.

Oczywiście nie można automatycznie zakładać, że w którymś z wymienionych zawodów w tabelach, należałoby rozpocząć lub zakończyć nauczanie. Jednak warto byłoby się zastanowić nad takimi czynnikami jak: jakość kształcenia, odpowiednia rekrutacja do szkół wymagających określonych predyspozycji zawodowych, pozyskiwanie i stwarzanie szans przedsiębiorcom na lokalnym rynku pracy, którzy tworzyliby nowe miejsca pracy, dla osób bezrobotnych, w tym kończących szkoły w powiecie gnieźnieńskim. Nie bez znaczenia byłaby również możliwość ustawicznego kształcenia dla osób dorosłych, a także skuteczna kontrola pracodawców i pracobiorców pod kątem zatrudniania osób bez umowy o pracę.

Podsumowanie

Zaprezentowana powyżej analiza sytuacji absolwentów uwzględnia jedynie niektóre tendencje panujące na lokalnym rynku pracy.

Każdy z wymienionych zawodów, reprezentowanych przez absolwentów oraz jego sytuację na lokalnym rynku pracy należałoby analizować indywidualnie. Jednakże nie jest to zadaniem tego opracowania. Pragniemy ponownie podkreślić, że powyższy raport należy traktować głównie jako dokument ułatwiający orientację w sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Opracowała
Ewa Zielińska
Doradca zawodowy I stopnia

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został opracowany zgodnie z zaleceniami metodologicznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej